

[nyheter om eu]

Krigsorganisationen EU får Nobels fredspris

Den norska Nobelkommittén har beslutat att dela ut årets fredspris till den Europeiska unionen. Det meddelade kommitténs ordförande Torbjörn Jagland fredagen den 12 oktober. – EU får priset för att i sex decennier har verkat för fred och återförsoning. I dag är krig mellan Frankrike och Tyskland otänkbart, sade Jagland i Oslo.

Beslutsmotiveringen att utse EU till mottagare av Nobels fredspris är lika befängd som att ge det till USA eller till Nato. Efter 150 år sedan det amerikanska inbördeskriget är det otänkbart med ett inbördeskrig mellan USA:s sydstater och nordstater. Eller att det drygt 60 år sedan krigsalliansen Natos skapande är det otänkbart med ett krig mellan dess medlemsstater. Men det är en klen tröst för de folk som drabbas av USA:s och Natos krigsäventyr, att ett krig mellan Texas och New Jersey, eller mellan USA och Storbritannien, är "otänkbart".

EU:s medlemsstater är eller har varit inblandade i imperialistiska krig på Balkanhalvön och i Indokina, Algeriet, Nordirland, Rwanda, Tchad, Irak, Afghanistan, Libyen osv. För att nämna några historiska eller dagsaktuella exempel.

EU är ingen fredsmakt utan ett framväxande militärmakt med ambitioner att bilda ett gemensamt försvar och att upprätta EU-ledda militärstyrkor som kan intervensera i omvärlden för att tillvarata EU:s stormaktsintressen.

I Lissabonfördraget, EU:s grundlag som står över medlemsstaternas egna grundlagar, slås det fast att EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik "kommer att leda till ett gemensamt försvar, när Europeiska rådet med enhällighet har beslutat detta". Det innebär att alla medlemsstater, inklusive de militärt alliansfria staterna, som Irland, Sverige, Finland och Österrike, är fördragsmässigt förpliktade att leva upp till kravet på en EU-överstatlig krigsmakt. Det är en fråga om när, inte om.

Med Lissabonfördraget har det införts en klausul om kollektivt försvar med ömsesidiga försvarsåtaganden [på likartat sätt som det föreskrivs i försvarssalliansen Nato]. Om ett EU-land utsätts för ett väpnat angrepp är de övriga medlemsstaterna "skyldiga att ge den stöd och bistånd med alla till buds stående medel" inklusive militära. Något veto finns inte för övriga stater. Något särskilt beslut av Europeiska rådet [EU:s stats- och regeringschefer] för att denna skyldighet ska träda i kraft behövs inte.

Med Lissabonfördraget görs det också klart att EU ska kunna agera militärt runt om i världen. Medlemsländer har förbundit sig att ställa militära styrkor till unionens förfogande. Uppdragen kan gälla allt från "humanitära insatser" till "insatser med stridande förband vid krishantering, inklusive fredsskapande åtgärder". Merparten av EU-länderna har redan förbundit sig att medverka när det gäller snabbinsatsstyrkor och hittills har man meddelat att 13 så kallade "stridsgrupper" ska sättas upp.

(Irland, Danmark och Malta deltar inte i någon stridsgrupp). Beslut om att en styrka under EU:s ledning från försvarshögkvarteret i Bryssel ska sända till ett insatsområde fattas av EU:s ministerråd. Enligt Lissabonfördraget krävs det inget mandat från FN:s säkerhetsråd för att kunna sätta in EU-trupp. Istället används den mycket vagare formuleringen att man ska agera "i enlighet med FN-stadgans principer": I praktiken blir det EU, precis som USA och Nato, självt som avgör vad man anser falla inom FN:s principer.

I Lissabonfördraget står det också att "medlemsstaterna förbinder sig att gradvis förbättra sin militära kapacitet". Det är sannolikt helt unikt att man skriver in krav på militär upprustning i en grundlag.

Gösta Torstensson

Fredspriset stärkte norskt EU-motstånd

Den norska EU-motståndarorganisationen Nei til EU fick över 500 nya medlemmar de första dagarna efter det att den norska Nobelkommittén utsåg EU till årets mottagare av Nobels fredspris.

Enligt organisationen innebar den aktuella helgen en helt annan takt i tillströmningen av nya medlemmar jämfört med övriga dagar. Endast en av fyra norrmän stöder årets val av fredspristagare, enligt en opinionsmätning som tidningen Aftenposten låtit göra.

Ytterligare strejk väntar i Grekland

Greklands två största fackliga organisationer, GSSE och Adedy, har utlyst ännu en dygnslång generalstrejk i protest mot regeringens planer på de åtstramningar som krävs för att landet ska få "nödlån" av euroländerna och IMF.

Denna gång sammanfaller strejken med EU-toppmötet i Bryssel den 18 oktober.

David Cameron redo att använda veto

Både Storbritannien och EU måste fortsätta att dra åt sina budgetar. Om inte EU sparar ordentligt använder Storbritannien åter sitt veto, hotar premiärminister David Cameron. Han öppnar för två separata budgetar, en för euroområdet och en för all andra. En gemensam budget för euroländerna är också ett förslag från EU:s permanenta ordförande Herman van Rompuy, som kommer att diskuteras på ett möte i Luxemburg med euroländernas finansministrar idag.

Cypern vill ha 11 miljarder euro i "stöd"

Cypern uppges söka ett europeiskt stödpaket om totalt 11 miljarder euro, motsvarande 62 procent av BNP, för att rekapitalisera banker och lösa skulder. Enligt uppgifterna ska trojkans bedömning vara att bankerna har ett rekapitaliseringsbehov på cirka 10 miljarder

euro.

Cyperns finansminister Vassos Shiarly sade i ett uttalande att han bekräftar uppgifterna om statens totala finansieringsbehov fram till och med 2015 som är i stort sett korrekta. På grund av fortlöpande diskussioner med trojkan så kan de däremot inte kommentera beloppen om behovet av rekapitalisering av bankerna.

Polskt nja till euron

Polen håller fast vid att de vill gå med i eurozonen, om den kan "stabiliseras och reformeras". Det säger Polens finansminister, Jacek Rostowski, i en intervju med tidningen Financial Times. "Vi är inte intresserade av att gå med i en eurozon som kanske sedan kollapsar", sade han och tillade att ECB:s obligationsköpsplan har tagit bort "risken för ett katastrofalt utfall i eurozonen".

"Kritiska steg har tagits, men det betyder inte att det inte är många fler steg som måste tas innan vi kan känna att eurozonen är säker att gå med i", sade finansministern.

Polen uppfyller endast ett av kriterierna för euron men regeringen planerar att möta de övriga villkoren till 2015. Enligt opinionsundersökningar är omkring två-tredjedelar av medborgarna i Polen emot ett euromedlemskap.

Storbritannien vill delvis hoppa av EU

Premiärminister David Cameron vill omförhandla Storbritanniens EU-medlemskap. Han räknar med en stor förhandling om ett nytt EU-fördrag inom några år när euroländerna ska fördjupa sitt samarbete.

– Vi bör använda det tillfället för att omvandla Storbritanniens medlemskap för att gynna våra nationella intressen. Det betyder mindre Europa, sade Cameron i en intervju med en brasiliansk tidning nyligen.

Lettland är på väg in i euron

Trots eurokrisen siktar Lettland på att bli det 18:e medlemslandet i eurozonen. Premiärminister Valdis Dombrovski säger att landet kommer att uppfylla alla ekonomiska krav för medlemskap i

slutet av det här året, och januari 2014 ska lats bytas mot euro.

Djurtest är handelshinder

EU-kommissionen kräver att Sverige slutar testa nötkreatur för paratuberkulos. I ett så kallat motiverat yttrande anse kommissionen att det strider mot EU:s fria rörlighet och utgör ett hinder för en gränsöverskridande handel med levande djur. Ett motiverat yttrande är en varning och det sista steget före en stämning i EU-domstolen. LRF, Lantbrukarnas Riksförbund, befarar att sjukdomar som varit utrotade i Sverige ska komma tillbaka.

EU-kritik efter stresstester av kärnkraftverk

Alla kärnkraftverk inom EU behöver förbättra sin säkerhet. Det är en av slutsatserna av EU:s stresstester av kärnkraftsindustrin, enligt tyska tidningen Die Welt som ska ha tagit del av resultatet. För att komma till rätta med säkerhetsproblemen krävs det investeringar på mellan 85 och 210 miljarder kronor, skriver Die Welt.

Nej till kvoteringslag

Sverige ansluter sig till de länder som protesterar mot EU-kommissionären Viviane Redings planer på en kvoteringslag för att få in fler kvinnor i bolagsstyrelser. I ett brev till kommissionen skriver jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp) och näringsminister Annie Lööf (c) att de inte tror på kvotering. De anser också att det ska vara upp till varje land att bestämma hur man vill öka den kvinnliga representationen.

IMF-ekonom räknar med tioårig kris

Det kommer att ta minst tio år för världsekonomin att hämta sig från den finansiella kris som började 2008, enligt Olivier Blanchard, chefsekonom på Internationella valutafonden (IMF). För att lösa Europas problem ser Blanchard i slutändan ingen annan lösning än att Tyskland accepterar högre inhemsk inflation och därmed högre tyska löner som kan driva på konsumtionen.